

A Beregszászi-hegyek hatása a csapadék térbeli eloszlására

Holozsi Imre, III. évf., HT RKMF TTK

Témavezető: **Molnár József** főiskolai docens
HT RKMF Földtudományi tanszék

Kárpátalján és Magyarországon is gyakran fenyegetik a lakosságot árvizek. Ezek prognosztizálása szempontjából szükség van a csapadék mennyiségének és térbeli eloszlásának a minél pontosabb ismeretére. E célt szolgálja a csapadékmérő állomások hálózatának a bővítése, így az 1998. és 2001. évi nagy árvizek után Kárpátalján is kiépített automatikus hidrometeorológiai mérőhálózat.

A csapadék azonban egyike a térben leginkább változatos eloszlást mutató meteorológiai elemeknek. A csapadékeloszlást meghatározó tényezők sorában az elsők között van a domborzat. A változatos domborzatú Kárpátalján a viszonylag sűrű mérőhálózat sem tudja megfelelő pontossággal detektálni a csapadék térbeli eloszlásának a mennyiségi jellemzőit. A kutatásaink célja, hogy feltárjuk a domborzat szerepét a csapadék újraelosztásában a Beregszászi-hegyek példáján.

A vizsgálatok adatbázisát egy csapadékmérő hálózat szolgáltatta, amelyet úgy terveztünk meg, hogy a mérőpontok a Beregszászi-hegyvidék keleti részén (Bene és Kovászó községek területén) különböző domborzati elemeken és különböző kitettségű lejtőkön helyezkedjenek el. A mérőedényeket a veszteségek mérséklése érdekében álcázva igyekeztünk elhelyezni, a párolgást az edényekbe töltött kis mennyiségű olajjal küszöböltük ki.

A mérések 2005 júliusától folynak, de télen szüneteltek, mert a szilárd halmazállapotú csapadék mérésére nem vagyunk felkészülve. Az összegyűlt csapadék mennyiségének a meghatározására a nagyobb esőzések utáni terepbejárások során kerül sor.

A kapott adatsorokat különböző statisztikai vizsgálatoknak vetettük alá. Ezek fő célja egyrészt meghatározni az egyes mérőpontok, és ezzel együtt az azoknak megfelelő felszíni elemek csapadékának a mennyiségi mutatóit, másrészt elemezni a csapadék térbeli eloszlásának az összefüggéseit a térségi légáramlási rendszerekkel. Reményeink szerint, az eredmények segíthetnek a mért csapadéértékek hitelesebb extrapolálásában a különböző domborzatú területekre.